

מאירי

עלון ערוץ מאיר להורים ולילדים

כרשת ויצא השע"ט

"אמת ליעקב"

שלום ילדים!

התורה מספרת לנו שה' לא נתן ללבן להצליח ברמאותו. יעקב הלך והתעשר מאד, למרות כל מה שלבן נסה לעשות לו. כי ה' אוהב את מי שמתנהג בישר ובדרך של אמת, ומצד שני ה' מאד לא אוהב את הרמאות והשקר.

לבן הארמי היה אדם לא ישר בכלל. למרות שיעקב היה חתנו, הוא רמה אותו ולא עמד בהסכמים שהיו בינו לבין יעקב. אבל יעקב אבינו היה איש תם ולא התנהג עם לבן ברמאות, כמו שהוא התנהג עמו.

גם אנחנו נלמד לעצמנו עד כמה טוב וגם כדאי להתרחק מכל דבר שקר ורמאות, ולנהוג בישר.

האם לבן הרויח בזכות הרמאות שלו? האם יעקב הפסיד בגלל שהוא נהג בישר ובאמת?

2 שעת סיפור

6 צלליות

ערוץ מאיר לילדים

לרכישת מנוי לערוץ הילדים
התקשרו: 02-6461323
או באתר ערוץ מאיר לילדים

חלק לעולם הבא

בין מקבלי המשכורות הקבועים היו גם כמה שלא עבדו באף אחד מהמפעלים, גם לא היו שתפים באפן ישיר או עקיף באחד הפרויקטים של ברודצקי. אבל את המשכורת הם קבלו כמו כלם, בזמן ובמקום, מדי חדש בחדשו, כאלו היו פועלים מן המניין. הִיָּה זה לבו הרחום של ברודצקי, שהביא אותו לתמוך בכלכלית בעשרות נזקקים. הוא מעולם לא התמיץ הזדמנות שנקרתה בפניו לעזר לאלת. טוב לב ורחמנות היו שמות נודפים לברודצקי.

די הִיָּה בשמועה על קרוב משפחה מכל דרגה שהיא, שנקלע למצוקה, או סתם כף מתקשה בכלכלה השוטפת, כדי לצרכו אל רשימת מקבלי המשכורות. לרואי החשבון שהיו נזקקים על מנהגו זה, הִיָּה אומר: בין זה וזה משלם אני משכורת שוטפת לעשרות אלפי פועלים, לא יתכן שכמה עשרות של משכורות נוספות יהיו משמעותיות.

באחד הימים החליט ברודצקי לצאת לסיורי שטח, לבקר במפעלים, לסייר באזורי התעשייה, לבדוק את ספרי החשבונות מקרוב, לעמוד על סדרי ההתנהלות של הפקידים בכל אחד מהמפעלים, וכן גם להתעניין מקרוב במצבם של עובדיו, לשמוע מפיהם אולי יש להם תלונות או הצעות לשפור ולעויל, מנסיונו ידע כי אין כמו סיור שטח, להחכים ולפתר בעיות עוד בטרם נוצרו.

עשיר מפרסם הִיָּה ברוסיה של אז, ברודצקי שמו. עשירותו נודעה בכל רחבי ארופה, זאת בשל מפעליו הרבים ועסקיו המסעפים שהיו פזורים בכל מקום. אלפי פועלים היו מעסקים במפעליו בכל התחומים והמקצועות, מהנדסים וקבלנים, אַמָּנים וציירים, רואי חשבון ועורכי דין, ואפלו פועלים פשוטים מן המניין, שעומדים ליד המכבש או לפני התנור, מטעיני סחורה ועגלונים, וגם מאות פועלי נקיון פשוטים.

איש לא קפח אצל ברודצקי. מעסיק הגון הִיָּה. לפקידיו הורה כי ישלמו את המשכורות תמיד בזמן המתאים ללא שהיות וללא תקלות, תרוצים היו אצלו למקצים מחמת מאוס, הוא עמד על כך שלא יוצר מצב של הלנת שכר.

ואז נגש אדם מהשורה האחרונה פושט את ידו ואומר:
'אני בן דוד שלישי...'

והכל פורצים בצחוק מתגלגל.

• • •

תלמיד שישב בבית המדרש, הגיע לדברי המשנה
במסכת סנהדרין: "כל ישראל יש להם חלק לעולם
הבא, שנאמר (ישעיה ס): 'ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ נצח מטעי מעשה ידי להתפאר'".

זה הטרד אותו. בלוגיקה פשוטה הוא העלה את
השאלה: אם כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא,
מדוע איפה אתאמץ לעבד ולעמל בקיום מצוות ולמוד
תורה, מוטב יהיה אם לא אטרח ולא אעמל, הרי גם כך
אקבל את חלקי המבטח?

תלמיד חכם שישב לידו עזר לו למקד את הדברים:
אמנם כן, נאמר שכל ישראל יש להם חלק לעולם
הבא, אבל לא כתוב איזה חלק...

'אמרו נא אתם', 'אכן כל ישראל יש להם חלק לעולם
הבא, אולם מה רב הוא המרחק בין אלו שעמלו וטרחו
והרויחו את חלקם בצדק ובישר, לבין אלו הבאים
לבקש לחם חסד, ועוד מהינים הם לבקש מענק...'

הסיפור באדיבות "שלום לעם"

היה זה במפעל הראשון שבו בקר, מנהלי המפעל וצוות
הפקידים קבלו את פניו ביראת כבוד, והובילו אותו
לחדר הישיבות, שם פרסו בפניו תרשימים ודיאגרמות
המציגות השקעות מול צמיחה בשנים האחרונות
לצד תחזית מפרטת לשנים הקרובות. ברודצקי גלה
שביעות רצון, ולאחר עיון ובדיקה אקראית של ספרי
המפעל בקש להכנס לשטחי העבודה לפגוש בפועליו
מקורב, לשמוע את דבריהם, לעמוד על צרכיהם,
ולהעניק לכל אחד מהם מענק מיוחד.

ברודצקי עם צוות המנהלים נכנס לאולם העבודה,
והפועלים התבקשו לגשת איש איש בתורו. עמדו
הפועלים ביראת כבוד, הראשון נגש והציג את עצמו:
'מהנדס מכונות, עובד תשע עשרה שנה במפעל'.
ברודצקי מחיך במאור עינים ונותן לו את המענק.

ואחריו, 'טכנאי מסקר, חמש עשרה שנה במפעל'.
שוב חיך, ומענק נתחב לידו.

וכן הלאה: 'פועל בפסי היצור עובד בנאמנות עשר
שנים', גם הוא זוכה למאור פנים ולמענק.

גם זה שאחריו זוכה: 'פועל נקיון אחראי לנקיון
המפעלים, שלש שנים במפעל'. מענק מתאים לו
נתחב גם לידיו.

כך עוברים בסך העובדים כלם כל אחד מציג את פעלו
וזוכה למענק מיוחד המתאים בעבורו.

להצליח באמת

שלום ילדים, שמי מירי. אני כבר לא ממש ילדה, אבל אני רוצה לספר לכם סיפור.

בכיתה שלי בבית הספר היסודי, היתה ילדה שקראו לה שרית. שרית היתה מוכשרת ולא מוכשרת. מה זה אומר? היא לא היתה מוכשרת בלימודים. זאת אומרת, זה לא שהיא לא היתה יכולה להצליח, אבל היא פשוט התעצלה. היא היתה אומרת תמיד: "אין לי כוח ללמוד, אני מעדיפה לשחק". מצד שני, היא היתה מאוד מוכשרת בדבר אחד שאני קצת מתביישת לספר עליו: היא היתה מוכשרת בלהעתיק במבחנים.

האמת ששני הדברים האלה קשורים זה בזה. שרית רכשה לעצמה מיומנות בהעתקה במבחנים, כדי שהיא לא תצטרך ללמוד אליהם. ואם להיות אמיתיים – זה דווקא די הצליח לה. שרית קיבלה ציונים גבוהים במבחנים, ממש בלי להתכונן אליהם.

אני הייתי ילדה פשוטה וישרה, וממש סלדתי מהמנהג הזה של שרית. הייתי בטוחה שלשקר ולהעתיק במבחן זה דבר רע, ובטוח הוא יתגלה מתישהו. ניסיתי פעם אחת לדבר על ליבה שתפסיק את המנהג הזה. חשבתי שהיא תשתכנע, אבל זה לא קרה. שרית המשיכה להערים על המורים גם בשנים הבאות, עד סוף הלימודים בבית הספר. בעיני הצוות היא ממש נחשבה למוצלחת, למרות שהיא לא באמת היתה בעניינים.

לאחר שסיימנו את בית הספר היסודי, המשכנו לחטיבת ביניים. כל תלמידה בחרה לה מקום לימודים שמצא חן בעיניה ובעיני הוריה. שרית נרשמה למקום לימודים

אחר, ובכך למעשה נפרדו דרכינו ולא ראיתי אותה עוד. אך אחרי שנה, זה קרה. בחופש הגדול יצאנו לטיול משפחתי בצפון הארץ, ואת מי אני רואה בזווית העין אם לא את שרית? האמת, רציתי להתחמק. לא היה לי שום עניין בפגישה עם הילדה שכל כך לא הערכת. אבל היא ראתה אותי ולא נתנה לי לברוח. "מירי, אני שמחה לפגוש אותך. הייתי רוצה שנדבר כמה דקות".

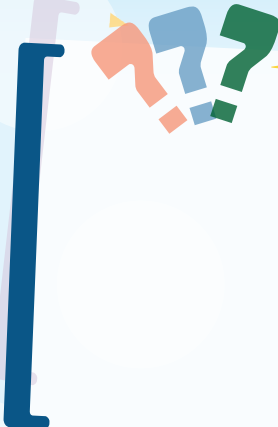
לא רציתי לפגוע בה, והתיישבתי לידה על סלע בצד הדרך. ואז שרית סיפרה לי על מה שעבר עליה בשנה האחרונה. היא סיפרה שאמנם היא התקבלה לאולפנה טובה, אבל כבר בהתחלה היא הסתבכה שם. בניגוד למורים בבית הספר הקודם, המורים באולפנה מיד "עלו" על ההעתקות של שרית. תוך חודש כבר הוחלט באולפנה לזרוק את שרית מבית הספר. שרית הזדעזעה מעצם המחשבה על כך. אלו בושות יהיו לה! אבל הנהלת האולפנה כבר החליטה.

יום לפני ששרית עזבה, פנתה אליה סגנית המנהלת וביקשה שוחח עימה. הסגנית דיברה איתה במשך שעה ארוכה. היא הסבירה לשרית עד כמה השקר הוא רע, וכמה בושה יש לאדם שמתגלה בשקריו וברמאות. "לעולם אדם לא יצליח בשקר", אמרה הסגנית.

שרית קיבלה הזדמנות אחרונה להישאר באולפנה. "מאז הפכתי לאדם אחר", סיפרה שרית. "זה באמת קשה לי. אני צריכה ללמוד ברצינות ולהצליח במבחנים בצורה אמיתית. אבל היום אני יודעת שזה שווה: לאמת אין שום תחליף!"

פנית בת שחקנים

שאלות בכפרשה

-
1. להיכן הלך יעקב כמסופר בתחילת הפרשה?
 2. מי היתה הגדולה, רחל או לאה?
 3. מי באה עם הצאן?
 4. כיצד קראו לבן השלישי של לאה?
 5. בן של מי היה נפתלי?
 6. מדוע קרא יעקב לרחל וללאה אל השדה?
 7. מי גנב את התרפים של לבן?

חידת חדגא:

אלו כלי נגינה מזכרים בפרשה?

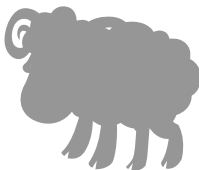
חידת פולקע:

איפה מוזכרת "גלידה" בהקשר לפרשה? (רמז: תרגום אונקלוס ב"שיעו")

צלליות

"והנשבים הפריד יעקב"
רק שתי צלליות מתאימות לתמונה המקורית.
גלו אותן!

סביב השולחן

נעמה

חיימק'ה

יונתן

בני: אני לא כל כך מבין, מדוע יעקב הולך כל כך רחוק כדי למצוא אשה?
טליה: זה בגלל ששם היתה המשפחה של אברהם אבינו!

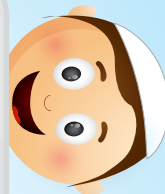
נעמה: נכון, יצחק ורבקה בקשו שיעקב ילך לשם כדי למצוא אשה ממשפחת אברהם אבינו. כמו שאברהם השביע את עבדו שלא יקח אשה ליצחק מבנות הכנעני, כך יצחק ורבקה, וגם יעקב בעצמו, הקפידו שהאשה תהיה רק מבנות משפחת אברהם, ולא מהכנענים יושבי הארץ.

בני: את כל זה אני יודע. השאלה שלי נובעת מכך שלכן הארמי היה כל כך רמאי, שלא מוכן מה התועלת בכך שהאשה תהיה ממשפחתו. מילא אם משפחת אברהם היתה משפחה של צדיקים, מוכן. אכל אם גם הם רמאים, אז מה התועלת בזה?

נעמה: עכשיו אני מבירה את השאלה שלך. נדמה לי שיש כאן שתי סבות שונות. קודם כל, כנראה האבות הקפידו לשאת נשים רק ממשפחותם, אפילו בלי קשר למדות. כמו שאנחנו יודעים שממר לנו להתחתן רק עם בני עמנו. זה אותו הדבר. ודבר שני, כנראה שאברהם, יצחק ויעקב ידעו והבינו שבמשפחתם תמצאנה נשים בעלות מדות טובות, אפילו אם חלק מבני המשפחה אינם בעלי מדות כאלה.

טליה: והם באמת מצאו את רבקה, רחל וילהלם!
בני: נכון. למרות שלכן היה רמאי, הבנות שלו היו ממש צדיקות. זה ממש פלא!

נעמה: נכון. זו מעלה גדולה שהיתה לאבותינו, שלמרות שהבנים שבהם הם גדלו לא היו כל כך ישרים וצדיקים, בכל זאת הן עצמן היו צדיקות מאד. וכך אכן, המדות הטובות טבועות בנו ובעמנו, וגם אנו צריכים לאמץ אותן כפה שיותר.

בר

טליה

נעמה, בני, טליה, יונתן וחיימק'ה הם חמישה אחים חמודים במשפחת לוי. מדי שבת אחרי הצהריים נעמה הגדולה מושיבה את כולם סביב השולחן, והם מדברים על נושא מעניין בפרשת השבוע. הצטרפו אליהם!